

چک لیست ملاحظات اخلاقی طرحهای پژوهشی با سوژه انسانی

- ۱- آیا افراد آسیب پذیر مورد مطالعه قرار می گیرند؟
بلی خیر مورد ندارد
- ۲- اگر بلی گروه افراد آسیب پذیر تحت مطالعه را مشخص نماید.
زنان حامله افراد مسن افراد با ناتوانی ذهنی افراد فاقد هوشیاری زندانیان سایر افراد (ذکر شود...)
- (الف) آیا استدلال کافی برای ضرورت انجام مطالعه بر این گروه آسیب پذیر ارائه شده است؟
بلی خیر مورد ندارد
- (ب) آیا در مواردی که رضایت آگاهانه از نماینده قانونی گرفته شده است، تمهیداتی برای اطمینان از این که شرکت کننده نیز به مشارکت در مطالعه رضایت فمنی دارد، دیده شده است؟
بلی خیر مورد ندارد
- ۳- آیا در پروپوزال مطالعه توازن سودمندی در مقابل خطرات مطالعه برای شرکت کنندگان به قدر کافی مورد بحث قرار گرفته است؟
بلی خیر مورد ندارد
- ۴- آیا در پروپوزال در مورد اینکه جامعه هدفی که شرکت کنندگان از آن وارد مطالعه شده اند در نهایت چگونه از نتیجه طرح سود خواهد برد توضیح داده شده است؟
بلی خیر مورد ندارد
- ۵- آیا پروپوزال در مورد گروه هایی که از تابعیت مطالعه بهره مند خواهند شد توضیح داده است؟
بلی خیر مورد ندارد
- ۶- آیا طراحی مطالعه فاقد ایجاد انگیزه های ناروا برای شرکت کنندگان است؟
بلی خیر مورد ندارد
- ۷- آیا در روند جلب مشارکت شرکت کنندگان رعایت حریم خصوصی و حفاظت از نیازهای روانی اجتماعی افراد در نظر گرفته شده است؟
بلی خیر مورد ندارد
- ۸- آیا تمهیدات کافی برای اطمینان از رازداری اطلاعات شرکت کنندگان، دیده شده است؟
بلی خیر مورد ندارد
- ۹- آیا شرکت کنندگان در شرکت یا ترک همکاری شان در مطالعه، در هر زمان و بدون جریمه آزاد هستند؟
بلی خیر مورد ندارد
- ۱۰- آیا در پروپوزال تمهیدات لازم جهت ارائه مشاوره و راهنمایی به شرکت کنندگان در طول مشارکت در مطالعه و پس از آن دیده شده است؟
بلی خیر مورد ندارد
- ۱۱- آیا تمهیدات لازم برای برخورد با موارد عوارض جانبی مربوط به مطالعه (پزشکی، فیزیکی، روحی، روانی) دیده شده است؟
بلی خیر مورد ندارد
- ۱۲- آیا تمهیدات لازم در پروپوزال برای جلب مشارکت افرادی که قادر به خواندن و امضاء فرم رضایت آگاهانه نیستند دیده شده است؟
(به عنوان مثال افراد بی سواد)
بلی خیر مورد ندارد
- ۱۳- آیا تمهیدات لازم برای جلب مشارکت افرادی که صلاحیت دادن رضایت شخصی ندارند (مثل کودکان و افراد با ناتوانی ذهنی) دیده شده و نحوه اخذ رضایت از ایشان توضیح داده شده است؟
بلی خیر مورد ندارد
- ۱۴- آیا در اجرای این مطالعه بیماران از درمان روئین محروم خواهند شد؟
بلی خیر مورد ندارد
- ۱۵- آیا در مطالعه از پرسشنامه یا روزنگار استفاده می شود؟
(الف) آیا پرسشنامه در ارتباط با اهداف مطالعه است?
بلی خیر مورد ندارد
(ب) آیا در نحوه نگارش آن به ملاحظات مذهبی و فرهنگی توجه شده است?
بلی خیر مورد ندارد
اطیفار نظر کلی:

جناب آقای / سرکار خانم
باسلام واحترام،

پیوست یک نسخه پرسشنامه طرح تحقیقاتی

ارسال می گردد خواهشمند است بدل عنایت فرموده نظرات محققانه خود را در خصوص پرسشنامه طرح فوق با تکمیل چک لیست پیوستی حداکثر تا ۱۵ روز بعد از وصول به این حوزه منعکس فرمایید. در صورت عدم امکان پاسخ در این مهلت زمانی لطفاً عودت فرمائید خاطر شان می گردد که نظرات جنایعالی در این خصوص کاملاً "محرمانه خواهد بود. پیشایش از همکاری آن جناب کمال تشکر را دارد.

چک لیست پرسشنامه طرح تحقیقاتی

بلی خیر

۱- آیا براساس بیان مسئله، موضوع انتخاب شده

- در جهت حل مشکل اولویت های کشوری و متعلقه ای است؟

- نوآوری: دارد ندارد

بلی خیر

- در صورتیکه جواب منفی است، آیا تکرار آن ضرورت دارد؟

(با ذکر دلایل و رفرانس)

بلی خیر

- آیا این طرح در راستای اولویت های پژوهشی دانشگاه هست؟

(به سایت www.researchvice.ac.ir مراجعه شود). در صورتیکه جواب مثبت است:

- طرح حاضر به چه میران در راستای اولویت های پژوهشی دانشگاه هست؟

الف) ۳۵-۰ درصد   ب) ۳۶-۵۰ درصد   ج) ۵۱-۷۵ درصد

- نوع اولویت را مشخص نمایید. عنوان اولویت و زیر مجموعه مربوطه

توضیحات

بلی خیر

۲- آیا مشکل و مسئله تحقیق، بصورت واضح بیان شده است؟

۳- آیا مقالات و یا حلاصه مقالات بدست آمده از بررسی منابع و جستجوی یک database (مانند:

(Scopus, Pubmed, Medline, ISI, Biological Abstract, Embase, Current Content, Chemical Abstract, Peypecointfo, Cinahl, Cochran, Index Medicus)

بلی خیر

که به پیوست خمیمه می باشند، نشان دهنده لزوم انجام این تحقیق هستند؟

بلی خیر

۴- آیا در بیان مسئله به نوآوری و علت انجام طرح اشاره شده است؟

توضیحات

بلی خیر

۵- آیا اهداف طرح، واضح و قابل سنجش هستند؟

بلی خیر

۶- آیا عنوان طرح به طور کامل بیانگر هدف اصلی از اجرای طرح است؟

توضیحات

بلی خیر

۷- آیا روش اجراء طرح، آنچنان واضح بیان شده است که با مطالعه آن افراد دیگر بتوانند آنرا اجرا نمایند؟

خیر

بلی

بلی

خیر

بلی

خیر

هدف ۲

هدف ۳

هدف ۱

۸- آیا با روش اجراء طرح، امکان رسیدن به اهداف طرح وجود دارد؟

در صورت منفی بودن جواب موارد را مشخص کنید. هدف ۱ هدف ۲ هدف ۳

۹- آیا معیارهای ورود و عدم ورود به مطالعه (Inclusion, Exclusion Criteria) بطور صحیح و کامل در نظر گرفته شده است؟

- ۱۰- آیا متغیرهای مخدوش کننده بخوبی و بطور کامل شناسائی شده اند؟
 موردی ندارد   خیر   بله
- ۱۱- آیا روش‌های متناسب برای کنترل متغیرهای مخدوش کننده در نظر گرفته شده است؟
 موردی ندارد   خیر   بله

توضیحات

- ۱۲- در صورت استفاده از نمونه های انسانی یا افراد داوطلب در مطالعه ، آیا فرم رضایت نامه آگاهانه که حاوی اطلاعات کافی از طرح ، رضایت و امضاء فرد باشد ضمیمه طرح تحقیقاتی است؟
 موردی ندارد   خیر   بله
- ۱۳- آیا در انعام طرح ، مسائل اخلاقی شامل حقوق آزمودنی های انسانی و حیوانی مدنظر قرار گرفته است؟
 موردی ندارد   خیر   بله

توضیحات

- ۱۴- آیا انواع روش‌های آماری مورد نیاز به تفکیک و به صورت مشخص برای هر هدف اختصاصی ذکر شده است؟
 موردی ندارد   خیر   بله

توضیحات

- ۱۵- آیا در فرم جمع آوری داده ها، پرسش ها مرتبط و در جهت دستیابی به اهداف مورد نظر طرح (متغیرهای مورد مطالعه و متغیرهای مخدوش کننده) می باشند؟
 موردی ندارد   خیر   بله
- ۱۶- آیا انتخاب پرسش ها در فرم بصورت باز و بسته بذو صحیح انجام یافته است؟
 موردی ندارد   خیر   بله
- ۱۷- آیا اعتبار پرسش ها (Validity) ارزیابی شده اند؟
 موردی ندارد   خیر   بله
- ۱۸- آیا پایایی پرسش ها (reliability) ارزیابی شده اند؟
 موردی ندارد   خیر   بله

توضیحات

- ۱۹- آیا وظایف مجری و همکاران طرح بصورت واضح، مشخص و به تفکیک بیان شده است؟
 خیر   بله
- ۲۰- آیا تعداد محققین و همکاران طرح بصورت مناسب انتخاب شده اند؟
 خیر   بله
- ۲۱- آیا ساعات کاری متناسب با فعالیت افراد است؟
 خیر   بله
- ۲۲- آیا جدول هزینه ها، وسائل، مواد و ... به طور کامل بیان شده اند؟
 خیر   بله
- ۲۳- آیا وسائل و مواد در خواستی برای اجرای طرح به مقدار مورد نیاز و قیمت آنها به صورت واقعی بیان شده اند؟
 خیر   بله

توضیحات

- ۲۴- آیا جدول زمانبندی بصورت دقیق و روشن برای فعالیتهای طرح و متناسب با "روش اجراء طرح" تنظیم شده است؟
 خیر   بله
- ۲۵- نظر نهایی شما در مورد طرح چیست؟
 قابل قبول است: با انجام اصلاحات جزئی قابل قبول است.   غیر قابل قبول است.
- لطفاً دلایل قبول، رد و یا نکات نیازمند اصلاح طرح را به اختصار مرفوم نمایید.
* لطفاً منابع مورد استناد خود در این داوری را ذکر کنید.

امضاء

نام و نام خانوادگی پرکننده چک لیست
تاریخ تکمیل چک لیست